

Sygn. akt I.C 864/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Walczuk

Protokolant : starszy sekretarz sądowy Edyta Rzodkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **Gmina B.**

przeciwko (...) **Spółce z o.o. w E.**

oraz **Biuro (...) Spółce z o.o. w O.**

o zapłatę odsetek

oraz z powództwa wzajemnego (...) **spółki z o. o. w E.**

przeciwko pozwanemu wzajemnemu **Gmina B.**

o zapłatę

I. Zasądza na rzecz powoda Gmina B. od pozwanych (...)

spółki z o. o. w (...) spółki z o. o. w O. 126678,06 zł (sto dwadzieścia sześć tysięcy sześćset siedemdziesiąt osiem złotych sześć groszy) tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie począwszy do dnia 21 września 2018r. do dnia zapłaty z tym zastrzeżeniem, że zapłata kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia od obowiązku zasądzonej kwoty drugiego z pozwanych.

II W pozostałym zakresie powództwo główne oddala.

III Oddala w całości powództwo wzajemne .

SSO Joanna Walczuk

I C 864/18 UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko (...) spółce z o. o. w O. oraz Biurze (...) spółce z o. o. w O. powód Gmina B. domagała się zasądzenia na swoją rzecz 191821,05 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty , zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego .

Uzasadniając żądanie gmina wskazała, iż wyrokiem z dnia 28 marca 2017r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku (sygn. akt I Aca576/16) na skutek apelacji Gminy B. i (...) spółki z o. o. w E. od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 19 listopada 2015r. o sygn. akt I C 901/11 zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji i zasądził od pozwanych na rzecz Gminy B. 731605,87 zł. Powyższy wyrok nie zawierał rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek ustawowych,

w tym odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonej należności głównej, stąd koniecznym stało się wywiedzenie odrębnego powództwa.

Sąd Okręgowy w Suwałkach postanowieniem z dnia 20 stycznia 2016r. oddalił przy tym wniosek Gminy B. o uzupełnienie wyroku tegoż Sądu o orzeczenie w przedmiocie odsetek ustawowych, stwierdzając, że zasądzenie odsetek nie zostało skutecznie zgłoszone, a zatem Sąd nie wyrokował w tym zakresie. Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 28 marca 2017r. w sprawie I ACz 783/16 oddalił zażalenie Gminy B., podtrzymując w całości stanowisko Sądu Okręgowego. W daniach 12 i 14 kwietnia 2017r. spółka (...) sp. z o. o. wpłaciła na konto Gminy B. 782113, 19 zł. Odsetki ustawowe za opóźnienie od 731605,87 zł za okres od 22 lipca 2011r. do dnia zapłaty tj. 12 kwietnia 2017r. wynosiły 451090,14 zł. i takie też roszczenie w dalszym ciągu przysługiwało gminie. Mając na uwadze fakt, że spółka (...) wpłaciła na rzecz gminy kwotę wyższą, niż wynikało to z wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, gmina dokonała potrącenia swojej należności z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od 22 lipca 2011r. do 12 kwietnia 2017r., tym samym dług pozwanych w wysokości 31373 zł umorzył się. Do zapłaty pozostaje więc w dalszym ciągu kwota 419717, 14 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych. Zawezwania do próby ugodowej dokonane przed Sądem Rejonowym w Elku i Sądem Rejonowym w Olsztynie nie odniosły wobec pozwanych żadnego skutku.

Strona powodowa dochodzi pozewem jedynie części kapitału odsetkowego w kwocie 191821, 05 zł. który stanowi sumę odsetek ustawowych, w tym ustawowych za opóźnienie za okres trzech lat od 12 kwietnia 2014r. do 12 kwietnia 2017r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (vide: uzasadnienie żądania pozwu- k. 7 akt sprawy).

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) sp. z o. o. w E. wniosła o odrzucenie pozwu, ewentualnie o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana (...) sp. z o. o. w E. przyznała, iż w dniach 12 i 14 kwietnia 2018r. przelała na rzecz powoda w całości należności objęte wyrokiem Sądu Apelacyjnego w sprawie I ACa 576/16, jednak zdaniem strony pozwanej treść tegoż wyroku, a w szczególności sformułowanie o oddaleniu w pozostałym zakresie powództwa świadczy o powadze rzeczy osądzonej w zakresie żądania odsetek ustawowych, a tym samym konieczności odrzucenia pozwu w niniejszej sprawie. Gmina B. z zachowaniem przewidzianej prawem formy pisemnej sformułowała bowiem żądanie odsetek ustawowych w wywiedzionej apelacji i Sąd Apelacyjny orzekł w przedmiocie tychże odsetek, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Zdaniem pozwanej (...) sp. z o. o. nawet gdyby jednak stanąć na stanowisku, iż nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, wywiedzione roszczenie uległo przedawnieniu za okres sprzed 14 grudnia 2017r. Gmina B. swoje żądanie odsetkowe wobec (...) sp. z o. o. sformułowała bowiem we wniosku o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 14 grudnia 2017r. w sprawie I Co 1338/17 Sądu Rejonowego w Elku, a więc odsetki za okres od 12 kwietnia 2014r. do 12 grudnia 2014r. uległy przedawnieniu. Odsetki za ten okres podlegający reżimowi przedawnienia opiewają na kwotę 34094, 84 zł (odpowiedź na pozew- k. 39-43 akt sprawy).

(...) sp. z o. o. domagała się w pozwie wzajemnym skierowanym przeciwko pozwanemu wzajemnemu- Gminie B. zasądzenia na swoją rzecz 31 373 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 marca 2018r. do dnia zapłaty, zasądzenia kosztów procesu. Pozwana (...) sp. z o. o. w E. wskazała, iż omyłkowo przelała na dobro rachunku Gminy B. w dwóch transzach kwoty 391056,60 zł oraz 391056, 59 zł. Omyłka wyszła na jaw, gdy Sąd Okręgowy w Suwałkach wezwał powoda wzajemnego w dniu 26 lutego 2018r. do uiszczenia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 36773 zł wynikających ze sprawy (...). Powód wzajemny uiszczył wymagane należności na rzecz Skarbu Państwa i zażądał zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przez Gminę w kwocie 31373 zł. Zdaniem powoda wzajemnego oświadczenie o kompensacie powodowej gminy nie może odnieść skutku prawnego, gdyż wierzycelność gminy z tytułu odsetek ustawowych była już przedawniona i jako taka nie podlegała potrąceniu. Gmina winna więc zwrócić nienależnie, omyłkowo przelaną na jej rzecz kwotę 31373 zł. (pozew wzajemny- k. 65-67 akt sprawy).

Pozwany główny ad. 2 Biuro (...) sp. z o. o. w odpowiedzi na pozew również wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie o oddalenie powództwa ponad kwotę 2244, 93 zł, zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, iż niezależnie od rozstrzygnięcia wniosku o uzupełnienie wyroku Sądu Okręgowego w przedmiocie odsetek ustawowych, w sprawie zachodzi powaga rzeczy osądzonej co do tychże odsetek. Skoro bowiem zgłoszenie nowego żądania w postępowaniu apelacyjnym jest niedopuszczalne w świetle art. 383kpc, apelacja w tym zakresie winna zostać oddalona zgodnie z obowiązującą linią orzecniczą w tym względzie. Tymczasem Sąd Apelacyjny apelacji nie oddalił w tej części, lecz oddalił powództwo w pozostałym zakresie, rozstrzygając tym samym o odsetkach. Żądanie odsetek ustawowych zostało więc między stronami prawomocnie rozstrzygnięte i pozew zawierający żądanie tychże odsetek winien być odrzucony.

W przypadku niepodzielenia argumentów dotyczących konieczności odrzucenia pozwu, pozwane biuro ad. 2, iż ewentualne odsetki ustawowe za opóźnienie należne są powodowi głównemu od dnia 28 marca 2017r. (dzień wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku) do dnia zapłaty (12 kwietnia 2017r.) i wynoszą 2244, 93 zł. Dopiero bowiem z chwilą wyrokowania przez Sąd Apelacyjny pozwany poznał wysokość odszkodowania, pozostawał w zwłoce. Przyznanie odsetek ustawowych z datą wcześniejszą spowodowałoby bezpodstawne wzbogacenie powodowej gminy o wysokie odsetki ustawowe. Dodatkowo z ostrożności procesowej pozwane biuro ad. 2 wskazało, że odsetki ustawowe za okres sprzed 14 grudnia 2014r. w łącznej kwocie 64361, 27 zł uległy przedawnieniu, gdyż powodowa gmina dopiero w dniu 14 grudnia 2017r. złożyła skutecznie wniosek o zawezwanie do próby ugodowej wobec pozwanego biura, przerywając bieg przedawnienia.

W odpowiedzi na pozew wzajemny Gmina B. wносиła o jego oddalenie, podnosząc zarzut potrącenia należności powoda wzajemnego w kwocie 31373 zł z należnością przysługującą gminie z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres od 22 lipca 2011r. do 12 kwietnia 2017r. w kwocie 45109, 14 zł liczonych od kwoty zasądzonej wyrokiem w sprawie IC 901/11 (odpowiedź na pozew wzajemny- k. 96-97 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 28 marca 2017r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach w sprawie I C 901/11 w pkt 1, 2, 3 w ten sposób, że zasądził na rzecz powódki Gminy B. od pozwanych (...) sp. z o. o. w E. oraz Biura (...) sp. z o.o. w O. 731605, 87 zł z zastrzeżeniem, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia z obowiązku zapłaty zasądzonej kwoty drugiego z pozwanych i oddalił powództwo w pozostałym zakresie (odpis wyroku w sprawie I ACa 576/16 –k. 18 akt sprawy). Wcześniej, bo w dniu 30 listopada 2015r. Gmina B. wniosła o uzupełnienie wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach w sprawie I C 901/11, domagając się zasądzenia na swoją rzecz odsetek od świadczenia głównego. Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2016r. w sprawie I C 901/11 Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił wniosek o uzupełnienie wyroku w przedmiocie rozstrzygnięcia o odsetkach. Postanowieniem z dnia 28 marca 2017r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie I ACz 783/16 oddalił zażalenie Gminy P. na postanowienie oddalające wniosek o uzupełnienie wyroku, podtrzymując argumentację Sądu Okręgowego, iż w sprawie I C 901/11 nie zostało skutecznie zgłoszone roszczenie odsetkowe (postanowienie wraz z uzasadnieniem w sprawie I ACz 783/16-k. 20-21 akt sprawy). Apelacja Gminy B. rozpoznawana przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w postępowaniu o sygn. akt I ACa 576/16 zawierała wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, by od kwoty 731605, 87 zł zostały zasądzone także odsetki ustawowe od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (vide: apelacja powoda w sprawie I ACa 576/16-k. 54 akt sprawy).

W dniu 12 kwietnia 2017r. pozwana (...) sp. z o. o. wpłaciła na rachunek powoda- Urzędu Gminy B., 391056, 60 zł, wskazując, że czyni to tytułem należności wynikających z wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku o sygn. Akt IACa 576/16 oraz postanowienia tegoż Sądu w sprawie I ACz 782/16 (potwierdzenie realizacji przelewu-k. 51 akt sprawy). W dniu 14 kwietnia 2017r. pozwana (...) sp. z o. o. wpłaciła na rachunek powoda- Urzędu Gminy B., 391056, 59 zł, wskazując, że czyni to tytułem należności wynikających z wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku o sygn. akt I ACa 576/16 oraz postanowienia tegoż Sądu w sprawie I ACz 782/16 (potwierdzenie realizacji przelewu- k. 52 akt sprawy).

W dniu 26 lutego 2018r. Sąd Okręgowy w Suwałkach skierował do powoda wzajemnego wezwanie do zapłaty kosztów sądowych w kwocie 36773 zł wynikających ze sprawy I C 901/11 . (wezwanie do zapłaty- k. 74 akt sprawy). W dniu 28 marca (...) sp. z o. o. w E. wpłaciła na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Suwałkach koszty sądowe w kwocie 36773 zł wynikające z wyroku w sprawie I C 901/11 (potwierdzenie realizacji przelewu- k. 71 akt sprawy).

W dniu 22 marca 2018r. Gmina B. złożyła (...) sp. z o. o. oświadczenie, w którym wskazała, że skapitalizowane odsetki za opóźnienie liczone od kwoty 731605, 87 zł za okres od 22 lipca 2011r. do 12 kwietnia 2017r. wynoszą 451090, 14 zł, stąd 31373 zł wpłacone ponad należność główną 73605, 87 zł i koszty postępowania kasacyjnego-5400 zł –podlega zaliczeniu na poczet odsetek, należność (...) sp. z o. o. w tym zakresie dotycząca odsetek zostaje więc umorzona do kwoty 419717,14 zł (oświadczenie o kompensacie- k. 19 akt sprawy). W tym samym dniu tj. 22 marca 2018r. doszło do posiedzenia przed Sądem Rejonowym w Ełku w sprawie I Co 1338/17, na którym powódka Gmina B. wzywała (...) sp. z o. o. do dobrowolnej zapłaty 419717, 14 zł tytułem odsetek ustawowych od należności głównej. (...) sp. z o. o. zakwestionował żądanie zarówno co do wysokości, jak i co do zasady (odpis protokołu- k. 22-23 akt sprawy). Podobny, negatywny rezultat miało zawezwanie do próby ugodowej w tym zakresie skierowane przez Gminę B. wobec Biura (...) Sp. z o. o. w O. (odpis protokołu z dnia 8 maja 2018r.- k. 24 akt sprawy).

W dniu 6 lipca 2018r. Gmina B. skierowała do pozwanych ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 419717,14 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres od 22 lipca 2011r. do 12 kwietnia 2017r. liczonych od kwoty zasądzonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 marca 2017r. w sprawie I ACa 576/16 (wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru- k. 26-28 akt sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W myśl art. 366 kpc wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Podniesienie zarzutu rzeczy osądzonej, a taki zarzut pozwani główni w niniejszej sprawie sformułowali, winno skutkować odrzuceniem pozwu jako bezwzględna negatywna przesłanka procesowa (art. 199§1 pkt 2 kpc).

W pierwszej kolejności należy więc się odnieść w niniejszej sprawie do zarzutu rzeczy osądzonej i odpowiedzieć na pytanie, czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie I ACa 576/16 zawiera rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek ustawowych od świadczenia głównego, w tym odsetek za opóźnienie. Analiza sentencji tegoż wyroku w sprawie I ACa 576/16, nie może prowadzić w ocenie Sądu Okręgowego do takich wniosków. W żadnym z punktów sentencji wyroku nie znajdujemy wzmianki o odsetkach ustawowych od świadczenia głównego. Wcześniej, Sąd Okręgowy w Suwałkach rozpoznając wniosek powodowej gminy o uzupełnienie wyroku Sądu I instancji w zakresie odsetek ustawowych , wniosek ten oddalił, wskazując, że takie żądanie nie zostało skutecznie zgłoszone przed Sądem Okręgowym w Suwałkach i nie było przedmiotem rozstrzygnięcia tegoż Sądu. Skoro Sąd Okręgowy nie rozstrzygał w przedmiocie odsetek ustawowych od świadczenia głównego, logicznym jest, że takiego rozstrzygnięcia nie mógł zawrzeć w wyroku w sprawie I ACa 576/16 również Sąd Apelacyjny w Białymstoku. Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek ustawowych od świadczenia głównego bowiem nie istniało i Sąd Apelacyjny nie mógł rozpoznawać apelacji od nieistniejącego w tym przedmiocie orzeczenia. Strona powodowa nie wywiodła bowiem skutecznie żądania o odsetki ustawowe.

Argumentacja, iż sformułowanie o oddaleniu powództwa w pozostałym zakresie zawarte w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego, czy treść samej apelacji, świadczy o rozstrzygnięciu w przedmiocie odsetek ustawowych, nie znajduje oparcia w zakresie przedmiotowym rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku. Sąd Apelacyjny dał zresztą wyraz zakresowi przedmiotowemu swego rozstrzygnięcia, rozpoznając zażalenie powodowej gminy na postanowienie oddalające wniosek o uzupełnienie wyroku Sądu I instancji w zakresie odsetek ustawowych i jednoznacznie stwierdzając, że nie doszło do skutecznego zgłoszenia żądania odsetek ustawowych od świadczenia głównego w postępowaniu w sprawie I C 901/11, stąd też wyrok w tym zakresie nie podlega uzupełnieniu, a zażalenie winno zostać oddalone. Podkreślić należy przy tym, iż co do zasady granice przedmiotowe sprawy wyznaczają granice powództwa. Skoro w postępowaniu w sprawie I C 901/11 nie wywiedziono skutecznie powództwa w zakresie żądania odsetkowego,

taki przedmiot nie był objęty rozstrzygnięciem Sądu I i II instancji i nie można uznać za słuszne stanowiska pozwanych podnoszących zarzut rzeczy osądzonej w zakresie odsetek ustawowych. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 marca 2017r. w sprawie I ACa 576/16 takiego przymiotu zdaniem Sądu Okręgowego nie ma, stąd żądanie odsetek ustawowych sformułowane w niniejszej sprawie winno zostać rozpoznane merytorycznie, nie odrzucone.

Kolejnym zarzutem strony pozwanej, do którego należy się ustosunkować jest zarzut przedawnienia odsetek ustawowych jako roszczenia okresowego. Jako świadczenie okresowe odsetki przedawniają się w okresie lat 3 (art. 118kc). Powód dochodzi w niniejszej sprawie skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres trzech lat od 12 kwietnia 2014r. do 12 kwietnia 2017r. w kwocie 191821, 05 zł. Odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia zgodnie z utrwalonym w tym zakresie poglądem orzecznictwa i doktryny przedawniają się za każdy dzień. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż dopiero z chwila zawezwania pozwanego ad 2 do próby ugodowej w sprawie I Co 322/18, co nastąpiło w dniu 18 grudnia 2017r. (vide: data nadania w urzędzie pocztowym zawezwania do próby ugodowej- k. 15 akt sprawy ICo 322/18) nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia odsetek . Takie wezwanie zmierza bowiem bezpośrednio do realizacji roszczenia . Zgodnie zaś z art. 123§1 kc bieg przedawnienia przerywa się m. in. przez każdą czynność przed Sądem przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia. Tym samym odsetki ustawowe za okres od 12 kwietnia 2014r. do 17 grudnia 2014r. od świadczenia głównego zasądzonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w sprawie I ACa 576/16 uległy przedawnieniu. Ich wysokość zgodnie z powszechnie dostępnym kalkulatorem odsetek ustawowych Wydawnictwa (...) sp. z o.o. wynosi 65142,99 zł . Oznacza to, że żądanie strony powodowej nie uległo przedawnieniu za okres od 18 grudnia 2017r. do dnia zapłaty należności głównej i należało je uznać za zasadne w kwocie 126678,06 zł czemu Sąd dał wyraz w pkt I wyroku. Tym samym Sąd częściowo podzielił pogląd pozwanych, iż świadczenie odsetkowe dochodzone przez powoda uległo w pewnym zakresie przedawnieniu . Sąd nie podzielił przy tym poglądu pozwanego biura projektów, iż odsetki ustawowe należne pozwanemu winny być naliczane od dnia od daty wyrokowania , bowiem świadczenia głównego o charakterze odszkodowawczym została określona w tej dacie.

Zdaniem Sądu prezentowany pogląd jest błędny. W myśl art. 481§1 kc, jeżeli dłużnik opóźnia się w spełnieniu świadczenia pieniężnego (a bez wątpienia strona powodowa w sprawie I C 901/11 spełnienia takiego świadczenia dochodziła) wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, choćby nie poniósł żadnej szkody, a samo opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik świadczenia nie ponosi. Tym samym od momentu wniesienia pozwu i wezwania pozwanych do zapłaty świadczenia pieniężnego, pozostawali pozwanym w zwłóce, a powodowi w myśl zasady wyrażonej w art. 481§1 kc przysługiwało żądanie odsetek ustawowych. Odsetki ustawowe za opóźnieni do zaległych odsetek zostały przyznane powodowej gminie począwszy od dnia wytoczenia powództwa tj. 21 września 2018r. zgodnie z art. 482§1 kc.

Odnosząc się do żądania sformułowanego w pozwie wzajemnym, Sąd uznał je w całości za niezasadne, czemu dał wyraz w pkt III wyroku. Podstawę prawną żądania powoda wzajemnego stanowi art. 410kc. Powód wzajemny wskazuje bowiem, że omyłkowo przekazał na dobro rachunku pozwanego wzajemnego kwotę 31373 zł, gdy tymczasem winien był tę kwotę przekazać na konto rachunku Skarbu Państwa tytułem należności sądowych. Świadczenie nienależne stanowi rodzaj bezpodstawnego wzbogacenia. Zgodnie bowiem z art. 410§1 kc do świadczenia nienależnego stosuje się przepisy poprzedzające tj. art. 405-409 kc. Po stronie osoby, która otrzymała świadczenie nienależne musi więc zaistnieć stan przysporzenia majątkowego bez podstawy prawnej.

W ocenie Sądu Okręgowego stan bezpodstawnego wzbogacenia po stronie powodowej gminy nie zaistniał, mimo niezgodnej z rzeczywistością intencją pozwanego wpłatą na rachunek gminy. Jak już bowiem wykazano, pozwanym pozostawali w zwłóce w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia 11 lipca 2011r. , odsetki ustawowe od świadczenia głównego stawały się wymagalne i ulegały sukcesywnemu przedawnieniu. Należy jednak wskazać, że przedawnienie nie oznacza wygaśnięcia zobowiązania. Zobowiązanie nadal istnieje, z tym, że przekształca się w zobowiązanie naturalne. Oznacza to, że może zostać spełnione, nie podlega zwrotowi na rzecz spełniającego świadczenie, świadczenie stanowiące przedmiot zobowiązania naturalnego nie jest świadczeniem nienależnym. Jest jedynie w ocenie Sądu świadczeniem , które nie może być skutecznie dochodzone przed Sądem. Gdy jednak zostanie spełnione, a miało to miejsce w niniejszej sprawie, nie podlega zwrotowi jako świadczenie nienależne.

Mając na względzie wszystkie wskazane wyżej argumenty powództwo wzajemne podlegało oddaleniu w pkt III wyroku.